

Arealressurskartet (AR5) gir detaljert informasjon om arealressursene i fylket. Det brukes til arealplanlegging, konsekvensutredninger, statistikker og kontroll av arealtilskudd i landbruket.

I Nord-Trøndelag er det 913 100 dekar med jordbruksareal. Dette tilsvarer et areal på om lag 128 000 fotballbaner og utgjør 4 % av fylkets landareal.

Arealressurskartet gir informasjon om ressursgrunnet. Det viser hvilke arealer som kan brukes til landbruksproduksjon.

Søknadene om produksjonstilskudd gir informasjon om hvordan arealene faktisk brukes. De viser blant annet at 36 % av jordbruksarealet i Nord-Trøndelag brukes til kornproduksjon.

Jordbruksareal består av fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite.

Fulldyrka jord
Jordbruksareal som er dyrka til vanlig pløyedybde og kan benyttes til åkervekster eller eng, og som kan fornyes ved pløying.

Overflatedyrka jord
Jordbruksareal som for det meste er rydda og jevna i overflata slik at maskinell høsting er mulig.

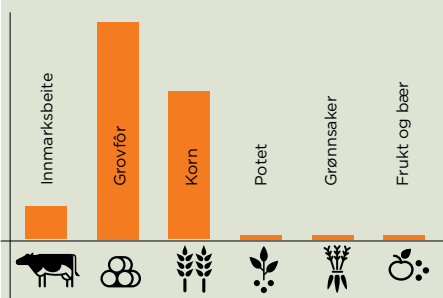
Innmarksbeite
Innmarksareal som kan benyttes til beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Arealet skal ha tydelig kulturpreg. Minst 50 % av arealet skal være dekt av grasarter eller beite-tålende urter.

Arealressursene i Nord-Trøndelag fylke:

Arealtype	dekar	%
Jordbruksareal:		
Fulldyrka	810 027	3,9
Overflatedyrka	7 404	0,0
Innmarksbeite	95 652	0,5
Produktiv skog	6 618 329	31,9
Bebyggelse/samferdsel	97 154	0,5
Annet markslag	7 268 313	35,0
Ikke kartlagt	5 882 319	28,3
Sum	20 779 198	100

Kilde: Arealressurskart (AR5). Skog og landskap

Slik brukes arealene i Nord-Trøndelag fylke:

Veksttype	dekar	%
Innmarksbeite	69 771	8,1
Grovfôr	457 945	56,3
Korn	311 161	36,2
Potet	13 591	1,6
Grønnsaker	5 026	0,6
Frukt/bær	1 393	0,2
Sum	858 887	100

Kilde: Produksjonstilskudd 2012. SLF

I Norge er kun

3%

av arealet jordbruksareal, og bare 1/3 av dette er egnet for produksjon av matkorn. For OECD-landene er andelen nær 40 %

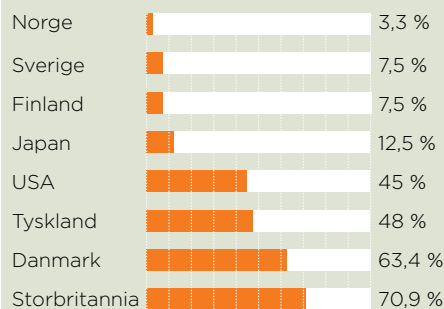
Kilde: NOU 2013 - 10

Stortinget har vedtatt at matproduksjonen i Norge skal økes med 20 % fram til 2030.

Verdens befolkning passerte i 2011 7 milliarder mennesker, og i 2050 er den beregnet til å være 9 milliarder. FAO har beregnet at den globale matproduksjonen må økes med 70 % for å sikre verdens befolkning tilstrekkelig med mat innen 2050.

En slik utvikling vil sette produksjonsarealene under press, både når det gjelder tilgjengelig areal og kvaliteten på jordressursene.

Jordbruksareal i prosent av landareal:

Kilde: Verdensbanken

I Norge er kun 3 % av landarealet jordbruksareal.

Det er lavere enn i andre land det er naturlig å sammenligne oss med.

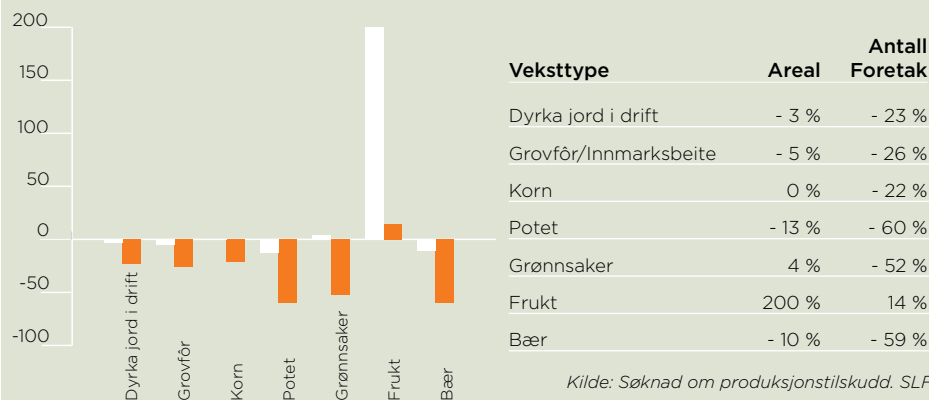
Strukturendringer

Strukturendringer i landbruket har innvirkning på bo- og sysselsetting i mange kommuner.

Endringer i landbruket kan få stor effekt på industri, turisme og annen lokal næringsvirksomhet.

□ Prosentvis endring i areal
■ Prosentvis endring i antall foretak

Endringer i landbruket i perioden 2003 til 2013 i prosent

Oppdaterte kart

Oppdaterte kart er et viktig verktøy for næringsutvikling, samt kommunal- og regionalplanlegging.

Arealressurskartet synliggjør arealene som er egnet for landbruksproduksjon. I løpet av de tre siste årene er kartet heldekkende oppdatert i 9 kommuner i Nord-Trøndelag. I samme periode har 19 av kommunene oppdatert arealressurskartet gjennom kommunal saksbehandling.

Informasjon om endringer i arealressurskartet finnes hos Skog og landskap, som både statistikk og kart.

Kartene viser avgang i jordbruksareal med rødt, vekst i jordbruksareal med grønt, mens andre endringer vises med fiolett.

Les mer på http://www.skogoglandskap.no/seksjoner/ar5_endringsanalyse

Nedbygging

Dette skjer ofte rundt store byer og tettsteder, der også mye av den beste landbruksjorda ligger.

Gjengroing

Dette er et problem på de mer marginale arealene, og skjer som følge av endret beitebruk.

Oppdyrking

Arealer dyrkes opp. Mye av arealene som dyrkes opp eller ryddes blir til innmarksbeite.

Hvorfor er det viktig å ta vare på matjorda?

1.

Matjord er en knapp og ikke-fornybar ressurs.

2.

Klimautfordringene vil endre forutsetningene for matproduksjon over hele kloden.

3.

Befolkningsveksten gir behov for større arealer til jordbruk.

4.

Nok mat, trygg mat, kortreist og god mat blir en viktigere del av vår livskvalitet.

Ett dekar hvete kan gi 1 000 brød hvert år!

Dyrkbar jord i Nord-Trøndelag fylke

Dyrkbar jord er arealer som kan dyrkes opp, slik som et skogområde med god jord. Disse arealene kan dyrkes opp til fulldyrka jord. Landet er delt inn i klimasoner fra 1-6, hvor sone 1 er best egnet for matproduksjon.

Nord-Trøndelag har 1 501 500 dekar dyrkbar jord, hovedsakelig i sone 3 til 5.

51 % av den dyrkbare jorda i fylket er mineraljord og 49 % er organisk jord eller myrjord. Myrjord er problematisk å dyrke opp da den vil slippe ut mye CO₂ og metangass noe som bidrar til økt drivhuseffekt.

Dyrkbar jord fordelt på klimasoner:

Sone	Dekar	%
1 Godt egnet for matkorn dyrking	0	0
2 Marginal for matkorn dyrking	63 221	4
3 Godt egnet for førkorn dyrking	587 167	39
4 Marginal for førkorn dyrking	428 207	29
5 Godt egnet for grovfôrdyrking	338 595	23
6 Marginal for grovfôrdyrking	84 327	6
Totalt dyrkbar jord	1 501 517	100

Kilde: Dyrkbar jord, Skog og landskap

Les mer:

→ **Arealressurskart:** www.skogoglandskap.no/temaer/ar5

→ **Jordsmonn:** www.skogoglandskap.no/artikler/2007/jordsmonnkartlegging

→ **Dyrkbar jord** www.skogoglandskap.no/kart/dyrkbar_jord

Norsk institutt for skog og landskap
Pb 115, NO-1431 Ås
T: +47 64 94 80 00
skogoglandskap.no